

Hvem får jobbet?

-hvad er vigtigt, når du søger job?

En undersøgelse fra CA's medlemspanel

Juni 2005

Hvem får jobbet?

Hvad er vigtigt, når du søger job? Det er et af de centrale spørgsmål, vi i CA skal kunne besvare, når vi rådgiver medlemmerne. Er det eksamensbeviset, specialet eller erfaringer fra tidligere job, der tæller?

Disse spørgsmål har vi bedt en række medlemmer om at svare på, ud fra det arbejde de har i dag. Vi har både spurgt medlemmer, der sidder i deres første job, og medlemmer, der har skiftet stilling nogle gange. Vi kan derfor belyse vigtigheden af erfaringer, karakterer mm fra begge disse vinkler.

Når medarbejderen selv svarer på, hvorfor han eller hun fik jobbet, er det selvfølgelig en subjektiv vurdering på baggrund af samtaler med arbejdsgiveren og ansættelsesprocessen som helhed. Det er trods alt arbejdsgiveren, der træffer beslutningen om at ansætte kandidaten.

Derfor har vi også set sagen fra den anden side af bordet, og spurgt en række ledere, personalechefer og HR-ansvarlige, hvad de lægger vægt på, når de rekrutterer nye medarbejder. Dermed får vi belyst sagen fra begge sider og får afklaret, om ansøgerne lægger vægt på de rigtige kvalifikationer, når de søger job.

Hovedresultater

Erfaringer fra studiejob er vigtigere end karaktergennemsnittet.

Karaktergennemsnittet har ikke stor betydning, når de nyuddannede får deres første job. Det er både medarbejderne og arbejdsgiverne enige om. Relevante studiejob er betydeligt vigtigere end karaktergennemsnittet.

Uddannelsesniveau er den vigtigste kvalifikation for nyuddannede

Det er vigtigere for arbejdsgiveren, at du har et bestemt uddannelsesniveau, end hvad du nærmere har specialiseret dig i. Det faktum at du f.eks. er cand.merc. er vigtigere, end hvilken linje (f.eks. cand.merc.sol.) du har valgt og hvilke karakterer, du har fået under uddannelsen.

Eksamensbevis og speciale bruges ikke til at få det første job

Mere end en tredjedel af de nyuddannede økonomer har ikke udleveret deres eksamensbevis ved ansættelse i deres første job. Knap 90 % af de nyuddannede udleverer ikke deres speciale eller hovedopgave.

Erfaring trumfer karakterer

Blandt de økonomer, der har haft flere job, er erfaringerne fra de tidligere job meget vigtigere end uddannelsesniveau, uddannelsesretning og karakterer. Jo mere erfaring du har på CV'et, jo mindre betyder dit eksamensbevis. Efter fem år på arbejdsmarkedet er dine karakterer helt uden betydning.

Undersøgelsens grundlag

Undersøgelsen er gennemført blandt CA's medlemspanel, der tæller godt 600 deltagere. 460 har besvaret spørgeskemaet, hvilket giver en svarprocent på 77. Panelet er repræsentativt i forhold til CA's samlede medlemsbestand, hvad angår alder, køn, geografi og uddannelse.

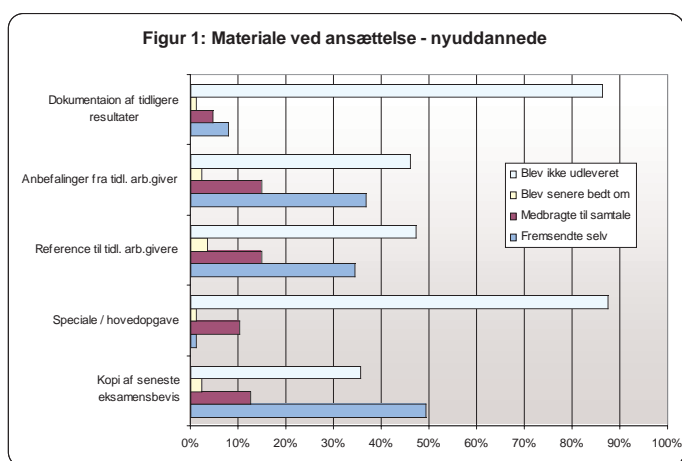
Blandt arbejdsgiverne har 71 medlemmer af PID (Personalechefer i Danmark) deltaget i undersøgelsen.

Ansvarlig for rapporten er Peter Uggerholt Eriksen fra CA's Viden- og analysecenter (Vac.), mail pue@ca.dk, tlf. 3342 0884.

Hvad sendes med ansøgningen?

Sammen med ansøgningen vedlægges forskelligt materiale, der belyser ansøgerens kvalifikationer. Deltagerne i undersøgelsen blev spurgt om, hvad de vedlagde ansøgningen til det job, de sidder i nu.

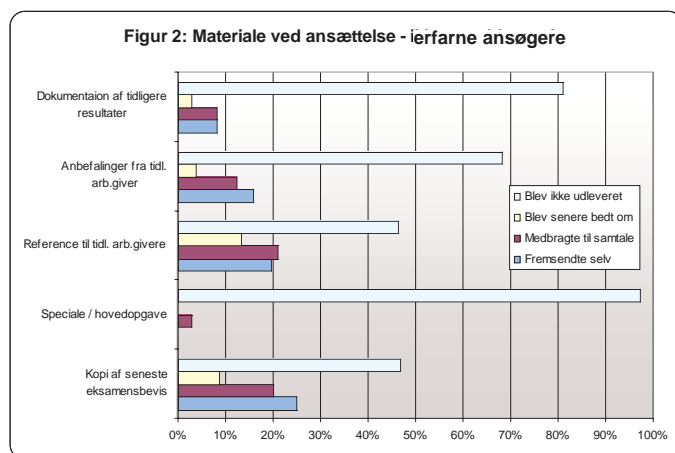
Tre ud af fire vedlagde deres CV. Men også andet materiale kan være relevant, såsom anbefalinger, referencer, eksamensbeviser m.m.

Blandt de økonomer, der er startet i deres første job efter endt uddannelse, vedlagde under halvdelen kopi af deres eksamensbevis. 36 % har ikke på noget tidspunkt i forbindelse med ansættelsen udleveret deres eksamensbevis.

Hver tredje nyuddannede økonom har fremsendt anbefalinger og referencer til tidligere arbejdsgivere, mens cirka 15 % efterfølgende har medbragt dem til samtalen. Mindst hver anden har altså en eller anden form for erhvervs erfaring med i bagagen, når de afslutter uddannelsen.

9 ud af 10 nyuddannede økonomer udleverer ikke deres speciale i forbindelse med ansættelsen. Det er en indikation af, at kun få kandidater får job, der ligger i forlængelse af deres speciale. Dette stemmer overens med CA's undersøgelse 'Karrierebarometeret - Økonomernes arbejdsmarked', der belyser vejen fra ledighed til job. Blandt de nyuddannede ledige fik kun 7 % job, der lå i forlængelse af deres speciale / hovedopgave¹.

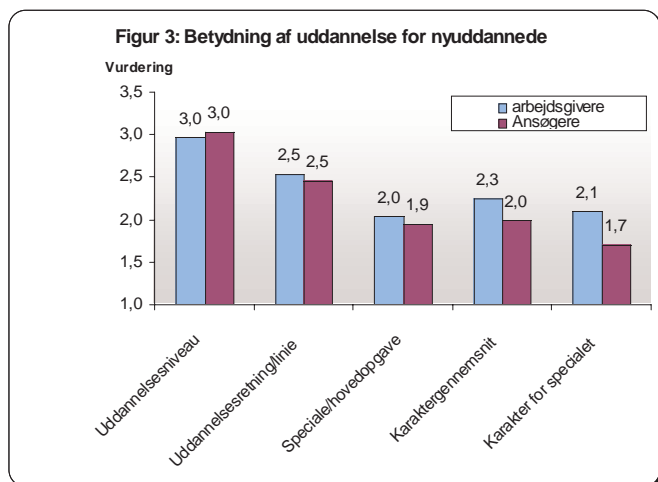
De, der har fået job efter nogle år på arbejdsmarkedet, har opbygget nogle erfaringer, som de kan referere til, når de søger job.

Derfor bruger de erfarne i mindre grad eksamensbeviset end ved det første job. Knap 50 % af de erfarne har udleveret deres eksamensbevis ved den seneste ansættelse. I stedet bruger de i højere grad referencer, anbefalinger og dokumentation af tidligere resultater.

¹ Undersøgelsen, der er fra december 2004 kan du se på CA's hjemmeside www.ca.dk

Betydning af karaktergennemsnit og uddannelse

Én ting er hvilke papirer og andre kvalifikationer, der er blevet henvist til i forbindelse med ansættelsen. En anden ting er, hvor meget disse kvalifikationer har indflydelse på, om man fik jobbet. Dette blev deltagerne i undersøgelsen bedt om at tage stilling til.

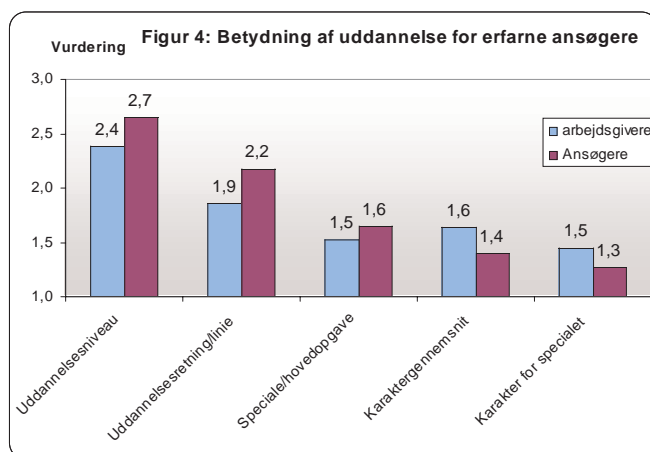

Den gennemsnitlige betydning for hhv. aftagere og ansøgere på en skala fra 1 til 4, hvor 1 er ingen betydning, 2 er en vis betydning, 3 er stor betydning og 4 er meget stor betydning.

Der er enighed blandt ansøgere og aftagere om, at selve uddannelsesniveauet er vigtigere (3,0), end hvilken uddannelsesretning eller linje man har valgt (2,5). Og at retningen/linjen igen er vigtigere end karaktererne og specialet.

Det er altså vigtigere, at du har den rette uddannelsesbaggrund, for eksempel en cand.merc.-uddannelse, end hvilken cand.merc.-linje du har valgt, hvad du har skrevet speciale om, og hvad du har fået i karakterer.

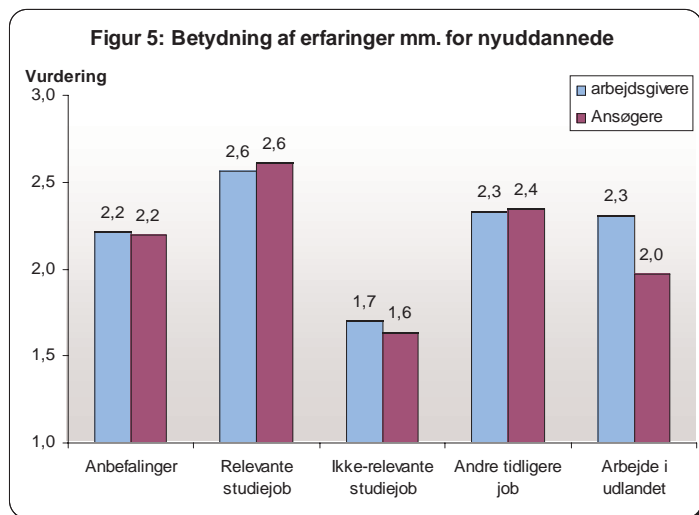
Karaktergennemsnittet bliver blandt ansøgerne vurderet til blot at have en vis betydning (2,0 i gennemsnit). Arbejdsgiverne vurderer betydningen af karaktergennemsnittet lidt højere (2,3), men stadig mindre vigtigt end uddannelsesniveau og uddannelsesretning/linje. Betydningen af karakter for specialet eller hovedopgave bliver også undervurderet af ansøgerne til 1,7 mod aftagernes vurdering på 2,1.

Den gennemsnitlige betydning for hhv. aftagere og ansøgere på en skala fra 1 til 4, hvor 1 er ingen betydning, 2 er en vis betydning, 3 er stor betydning og 4 er meget stor betydning.

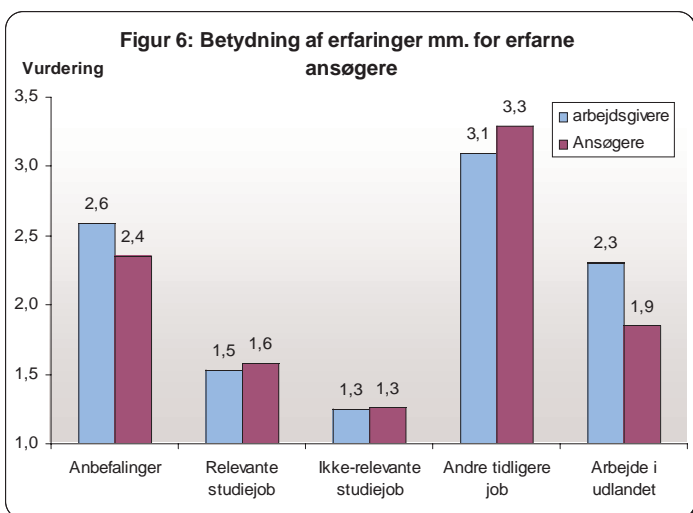
Selvom man har været på arbejdsmarkedet nogle år, er uddannelsesniveauet stadig den vigtigste faktor. Men den vurderes dog noget lavere for de erfarne end for nyuddannede. Karakterer er stort set uden betydning for både ansøgere og arbejdsgivere efter nogle år på arbejdsmarkedet. Arbejdsgivernes vurdering er, at en ansøger i gennemsnit skal have fem års erfaring på arbejdsmarkedet, før eksamensbeviset er fuldstændig uden betydning

Betydning af erfaringer fra studiejob og andre tidligere job

Den gennemsnitlige betydning for hhv. aftagere og ansøgere på en skala fra 1 til 4, hvor 1 er ingen betydning, 2 er en vis betydning, 3 er stor betydning og 4 er meget stor betydning.

De vigtigste erfaringer en nyuddannet kan trække på, er erfaringer fra relevante studiejob. Sammenlignet med betydningen af karaktergennemsnittet (2,3 for arbejdstagere, 2,0 for ansøgerne), bliver erfaringer fra relevante studiejob vurderet som vigtigere af både arbejdsgivere og ansøgere (2,6). Erfaringer fra andre tidligere job bliver vurderet som mindst lige så vigtigt som karaktergennemsnittet.

Den gennemsnitlige betydning for hhv. aftagere og ansøgere på en skala fra 1 til 4, hvor 1 er ingen betydning, 2 er en vis betydning, 3 er stor betydning og 4 er meget stor betydning.

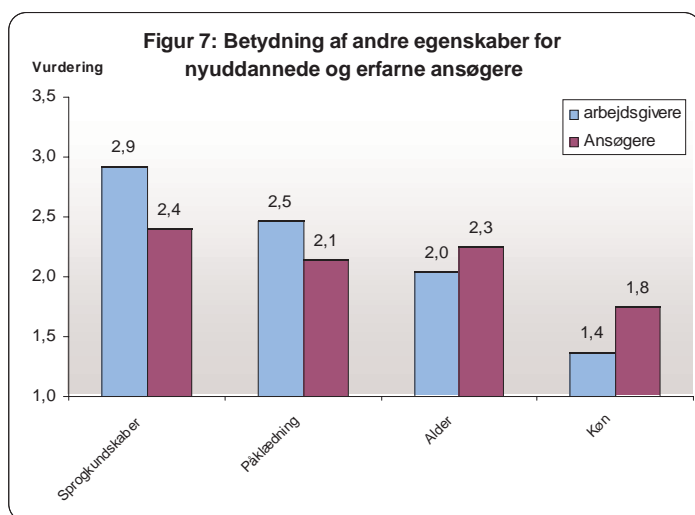
Erfaringer fra tidligere job er betydeligt vigtigere end uddannel-

sesniveauet (2,7 for arbejdsgiverne, 2,4 for ansøgerne). Det understreges også af, at anbefalinger er lige så vigtige som uddannelsesniveauet. Det betyder altså, at når man har været nogle år på arbejdsmarkedet, er det erfaringerne, der er i højsædet og ikke uddannelsen.

Det er desuden bemærkelsesværdigt, at både nyuddannede og erfarne ansøgere tillægger arbejde i udlandet meget mindre betydning, end arbejdsgiverne gør.

Betydning af andre egenskaber

Udover uddannelse og erfaringer fra arbejdsmarkedet, er det interessant at se, hvilke andre egenskaber eller kvalifikationer, der kan være af betydning ved rekruttering af en ny medarbejder.

Den gennemsnitlige betydning for hhv. aftagere og ansøgere på en skala fra 1 til 4, hvor 1 er ingen betydning, 2 er en vis betydning, 3 er stor betydning og 4 er meget stor betydning.

Arbejdsgiverne lægger stor vægt på sprogkunderskaber, mens ansøgerne undervurderer denne egenskab. Betydningen af påklædning til ansættelsessamtalen bliver undervurderet af ansøgere. Alder bliver vurderet til at have en vis betydning ved ansættelse af en ny medarbejder, mens køn ikke har betydning.

Rangliste

Tabel 1 og 2 viser en rangliste over alle de nævnte egenskaber og kvalifikationer for hhv. nyuddannede og ikke-nyuddannede. Det skal bemærkes, at listen ikke er udtømmende, men blot en rangliste over de kvalifikationer og egenskaber, som denne undersøgelse belyser.

Tabel 1: Arbejdsgivernes rangliste for nyuddannede

1. Uddannelsesniveau	3,0
2. Sprogkunderskaber	2,9
3. Relevante studiejob	2,6
4. Uddannelsesretning/linje	2,5
5. Påklædning	2,5
6. Andre tidligere job	2,3
7. Arbejde i udlandet	2,3
8. Karaktergennemsnit	2,3
9. anbefalinger	2,2
10. Karakter for specialet	2,1
11. Speciale/hovedopgave	2,0
12. Alder	2,0
13. Ikke-relevante studiejob	1,7
14. Køn	1,4

Nyuddannede ansøgers rangliste

1. Uddannelsesniveau	3,0
2. Relevante studiejob	2,6
3. Uddannelsesretning/linje	2,5
4. Sprogkunderskaber	2,4
5. Andre tidligere job	2,4
6. Alder	2,3
7. anbefalinger	2,2
8. Påklædning	2,1
9. Karaktergennemsnit	2,0
10. Arbejde i udlandet	2,0
11. Køn	1,8
12. Speciale/hovedopgave	1,7
13. Karakter for specialet	1,7
14. Ikke-relevante studiejob	1,6

De vigtigste faktorer er uddannelsesniveau, relevante studiejob og sprogkunderskaber. Karaktergennemsnittet er kun den 8. vigtigste faktor for arbejdsgiverne og nummer 9 for ansøgerne.

Tabel 2: arbejdsgivernes rangliste for erfarne ansøgere

1. Andre tidligere job	3,3
2. Uddannelsesniveau	2,7
3. Sprogkunderskaber	2,5
4. anbefalinger	2,4
5. Påklædning	2,3
6. Alder	2,2
7. Uddannelsesretning/linje	2,2
8. Arbejde i udlandet	1,9
9. Køn	1,7
10. Speciale/hovedopgave	1,6
11. Relevante studiejob	1,6
12. Karaktergennemsnit	1,4
13. Karakter for specialet	1,3
14. Ikke-relevante studiejob	1,3

Erfarne ansøgers rangliste

1. Andre tidligere job	3,4
2. Uddannelsesniveau	2,7
3. Sprogkunderskaber	2,5
4. anbefalinger	2,4
5. Påklædning	2,3
6. Uddannelsesretning/linje	2,2
7. Alder	2,2
8. Arbejde i udlandet	1,9
9. Køn	1,7
10. Relevante studiejob	1,4
11. Karaktergennemsnit	1,4
12. Speciale/hovedopgave	1,3
13. Karakter for specialet	1,3
14. Ikke-relevante studiejob	1,2

Der er stor enighed blandt de erfarne ansøgere og arbejdsgiverne om, hvad der er vigtigt for at blive ansat. Den vigtigste faktor er jobberfaring, efterfulgt af uddannelsesniveau og sprogkunderskaber. Karaktergennemsnit er her helt nede på en 11.-12. plads.